

دارو اتوپساید

چگونه از عوارض ناشی از مصرف دارو پیشگیری کنیم؟

این دارو به صورت مایع شفاف و بی رنگ موجود است.
دادن داروهای ضد تهوع قبل از انفوزیون دارو لازم است.
انجام آزمایشات CBC، اوره، کراتینین و تستهای کلیوی و کبدی قبل از تزریق دارو لازم است.

اتوپساید را در دبسته های مخصوص آن دور از دسترس اطفال نگهدارید.
دارو را در یخچال نگهداری کنید .

این دارو نباید در دوران حاملگی استفاده شود.

در حین درمان با این دارو از شیر دادن نوزاد جدا خودداری کنید.

سعی کنید در مدت درمان با اتوپساید به مقدار فراوان آب و مایعات بنوشید.(با مشورت پزشک)

از گذاشتن شیاف یا درجه حرارت مقعدی خودداری کنید.

از انجام واکسیناسیون و یا تماس با افرادی که از واکسنهایی با ویروس زنده استفاده کرده اند اجتناب کنید.

هنگام مصرف این دارو از رژیم حاوی آهن و ویتامین استفاده نمائید.

در صورت بروز هرگونه علائمی در محل تزریق از قبیل سوزش، قرمزی و.. سریعا به پزشک مراجعه نمایید.

در صورت نشت دارو به زیر پوست، تزریق دارو سریعا قطع شده و تا 24 ساعت بعد اندام بالا تر از سطح قلب قرار گرفته و کمپرس گرم سه بار در روز و هر بار به مدت 20 دقیقه گذاشته شود.

این دارو از طریق ادرار و مدفوع دفع میشود، لذا بعد از هر باردستشویی رفتن دو بار فلاش تانک را بکشید.

در صورت بروز علائم زیر مصرف دارو را قطع و به پزشک مراجعه فرمائید.

سرگیجه ، تب و لرز ، بثورات پوستی ، گلودرد ، سرفه ، اشکال در تنفس ، زردی پوست یا چشم ها ، خونریزی یا کبود شدگی غیر معمول ، کاهش شنوایی یا وزوز گوش ، تغییر حجم یا رنگ ادرار ، پیدایش خون در ادرار ، مدفوع سیاه قیری ، درد پهلوها ، تورم دست یا پا و تغییر در بینایی.

عوارض مصرف این دارو عبارتند از:

تهوع ، استفراغ ، ضعف یا خستگی ، کاهش اشتها ، کاهش وزن ، ریزش مو، گزگز انتهاها ، اسهال ، یبوست ، زخم های دهانی ، درد معده ، طعم غیر طبیعی ، اختلالات قاعدگی و عقیمی ، اختلالات شنوایی ، کاهش فشار خون.

روش های مقابله با عوارض

• ریزش مو

درمان ریزش مو موها نازکتر شده و می ریزند. ریزش مو ممکن است در تمامی قسمت های بدن اتفاق بیفتد. موها معمولا پس از درمان مجددا رشد میکنند، ممکن است رنگ و بافت موهای جدید متفاوت باشد.

چگونه می توانید از موهائتان حین شیمی درمانی مراقبت کنید:

از برس های نرم استفاده کنید.

از گرمای کم برای خشک کردن موهائتان استفاده کنید.

از شامپوهای ملایم استفاده کنید.

خانم ها بهتر است قبل از شروع درمان موهائشان را کوتاه کنند.

از رنگ کردن و فر کردن موها بپرهیزید.

از کلاه گیس برای پوشاندن سر استفاده کنید.

میتوانید برای مژه و ابروی ریخته شده از لوازم آرایش استفاده کنید.

برای محافظت از پوست سر از کلاه و روسری استفاده کنید.

عوارض گوارشی

• یبوست:

یبوست در اثر مصرف این دارو و فعالیت کم ایجاد می شود.

در مورد یبوست چه کار می توانید انجام دهید؟

مایعات زیاد بنوشید(حداقل 8 لیوان در روز)اگر زخم دهانی ندارید مایعات گرم بنوشید.

مصرف میوه جات و سبزیجات را افزایش دهید. در صورتی که سلولهای سفید خون شما کاهش یافته است آنها را خام مصرف نکنید.

مصرف پنیر، تخم مرغ ، مواد نشاسته ای و قندی را به حداقل برسانید. غذا را در یک زمان مشخص میل کنید.

به تحریک برای دفع بلافاصله پاسخ دهید.

سعی کنید روزانه ورزش کرده و تحرک بدنی داشته باشید.

مصرف غذاهای پر فیبر مانند نان سبوسدار ، حبوبات ، سبزیجات ، میوه جات خشک و تازه و ذرت را افزایش دهید.

لازم به ذکر است در صورت کاهش گلبولهای سفید ، سبزیجات و میوه جات را خام مصرف نکنید.

می توانید در صورت تجویز پزشک از داروهای ملین استفاده کنید. برای تسکین درد و ناراحتی ناحیه مقعد می توانید از پماد AD و لیدوکائین استفاده کنید.

• اسهال:

این دارو با تاثیر بر روی سلول های روده موجب اسهال می شود.

چگونه میتوانید به کنترل اسهال کمک کنید؟

برای پیشگیری از کم آبی مصرف مایعات را افزایش دهید(روزانه 12 لیوان). از مایعات خیلی داغ و خیلی سرد پرهیز کنید زیرا اسهال را بدتر می کند. مایعات را آرام و بتدریج بنوشید.

در صورتیکه اسهال شما بیش از 24 ساعت طول بکشد یا درد شکمی و انقباض شکم در حین اسهال دارید به پزشک اطلاع دهید.

از آنجایی که اسهال باعث از دست رفتن مواد معدنی مهم می شود مصرف مواد پر پتاسیم مانند لیمو شیرین ، پرتقال ، نارنگی ، موز و سیب زمینی را افزایش دهید.

برخی از افراد با مصرف فراورده های لبنی دچار اسهال می شوند، اما ماست و آب دوغ استثنا بوده و اسهال را کاهش می دهد. لذا مصرف ماست و آب دوغ را افزایش دهید.

مصرف غذاهایی با طعم تند و ادویه زیاد ، چرب ، سرخ کرده ، میوه و سبزیجات خام ، غذاهای پر فیبر(مانند نان جو ، حبوبات ، میوه جات خشک و تازه ، ذرت ، لوبیا ، نخود فرنگی) الکل ، سیگار و کافئین را به حداقل برسانید.

در صورت تجویز پزشک میتوانید از داروهای ضد اسهال استفاده کنید. بعد از هر بار اجابت مزاج از تمیز و خشک بودن ناحیه مقعد مطمئن شوید . غذا را در وعده های زیاد و حجم کم مصرف کنید . مصرف غذاهای کم فیبر مانند برنج و نان سفید ، مرغ و ماهی بدون پوست را افزایش دهید.

• بی اشتهایی و تغییر ذائقه :

مرتب مسواک بزنید(از مسواک نرم استفاده کنید).
از مواد شیرین و ترش در بین وعده های غذایی استفاده کنید.

برای پیشگیری از احساس طعم فلزی در دهان بهتر است غذا را در ظروف چینی ، پیرکس یا ملامین مصرف کنید.

از غذاهایی با طعم تند مانند کلم بروکلی پرهیزید .

در محیطی شاد و آرام و آب هوایی تازه غذا بخورید .

معده خود را با سالاد پر نکنید.

همراه غذا سبزی و سوپ مصرف کنید.

غذاهای متنوع میل کنید.

• **تهوع و استفراغ:** تهوع و استفراغ شایعترین عارضه دارویی است معمولا

از داروهای ضد استفراغ قوی برای پیشگیری و کاهش تهوع و استفراغ

استفاده میشود.

در موقع تهوع و استفراغ چه کار می توانید انجام دهید؟

از مصرف غذاهای سرخ کرده ، چرب ، شیرین ، با بوی تند پرهیز کنید.

غذا را در وعده های زیاد و با حجم کم مصرف کنید.

استفاده از غذای سرد تهوع کمتری ایجاد می کند.

از نوشیدن مایعات با غذا بپرهیزید.

غذا های شیرین و ترش برای کاهش تهوع مفید است.

نان برشته و بیسکوئیت میل کنید ، بخصوص زمانیکه تهوع صبحگاهی دارید (در صورت وجود زخم دهان از مصرف آن پرهیز کنید زیرا آزار دهنده است).

آب نبات ترش و نعنائی بمکید (چنانچه زخم دهانی دارید استفاده نکنید).

لباس های راحت بپوشید .

زمانیکه احساس تهوع دارید نفس عمیق و آرام بکشید.

در محیطی آرام و به آهستگی غذا میل کنید.

غذا را به خوبی بجوید.

برای انحراف فکرتان از تهوع و استفراغ با کتاب و تلویزیون خود را مشغول کنید .

تا 2 ساعت بعد از غذا دراز نکشید.

هنگام تهوع چیزی نخورید و حتی الامکان بخوابید.

1الی 2 ساعت قبل از درمان و 2 ساعت بعد غذای سبک میل کنید.

مکیدن تکه های یخ مفید است.

• زخم های دهانی:

چگونه میتوانید دهان ، لثه و گلوی سالم داشته باشید ؟

از دهان شویه های تجویز شده مرتب استفاده کنید (از دهانشویه حاوی الکل بپرهیزید).

از مصرف غذاهایی که سفت بوده و سخت جویده میشود بپرهیزید.

غذاهای نرم مانند پوره سیب زمینی ، شیر برنج و فرنی مصرف کنید.

مصرف غذاهای اسیدی و محرک مانند گوجه فرنگی ، لیمو ، پرتقال و غذا های شور و پر ادویه را کاهش دهید.

روزانه حداقل سه بار و بعد از هر وعده به مدت 3 تا 4 دقیقه مسواک بزنید.(از مسواک نرم استفاده کنید)

بعد از هر بار استفاده مسواک خود را آبکشی کرده در جای خشک نگهداری کنید.

غذای خنک مصرف کنید(غذای داغ باعث تحریک بافتی می شود).

برای پیشگیری از خشک شدن دهان هر 2 ساعت دهان خود را آبکشی نمایید.

لبهایتان را با وازلین چرب کنید.

برای شستن دهان یک قاشق جوش شیرین را در یک لیوان حل کرده و دهان خود را بشویید.

مراجعه مداوم و مرتب به دندانپزشک را فراموش نکنید .
مایعات فراوان بنوشید.

● کاهش فشار خون:

کنترل فشار خون در طی تزریق باید انجام گردد.

برای پیشگیری از کاهش فشار خون و تنگی نفس بهتر است مدت زمان تزریق دارو 30 تا 60 دقیقه به طول انجامد.

شناسنامه پروشور آموزشی		
راهنمای استفاده از داروی اتوپساید		عنوان
وامد ارتقاء سلامت مرکز آموزشی پژوهشی درمانی 22 بهمن نیشابور		تهیه کننده
کمیته آموزش به بیمار		تایید کننده
1402	بازبینی	1401
خانم دکترالناز خیابانی (دبیر علمی واحد شیمی درمانی)		ناظر کیفی
خانم دکتر ملیکا ناجی (پزشک داروساز)		
آقای روحانی نسب (عضو هیئت علمی)		